

PARAGRAF AVCISI SORU BANKASI

PARAGRAF AVCISINDA **NELER VAR?**

AKIL YÜRÜTME

PÜF NOKTALAR

ÇIKMIŞ SORU
ANALİZİ

GELEBİLECEK
MEB SORU KÖKLERİ

SÖZEL MANTIK VE GÖRSEL
OKUMA SORULARI

AV
AKILLI VERSİYON
YAYINLARI

Copyright©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan ve yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

ISBN
9786057034427

TR 060680-B1

**YAYIN
KOORDİNATÖRLERİ**

ALİ ÖZCAN
VEYSEL GÜL

İLETİŞİM

www.avyayinlari.com.tr

DİZGİ

Av Yayınları Dizgi Birimi

GRAFİK TASARIM

Murat KAVAL

BASKI VE CİLT :

AV AKILLI VERSİYON YAYINLARI

Ostim, 1207 Sk ostim No:3 c-d, 06374 Ostim Osb/Yenimahalle/Ankara

İletişim : 0 (850) 302 20 90 - 0 (549) 814 44 13

ÖN SÖZ

Ortaokul dönemi ve LGS hazırlık süreci; uzun, yorucu ve sabır isteyen bir yolculuktur. AV YAYINLARI olarak bu uzun yolculukta sizlerin destekçisi ve rehberi olmayı kendimize görev biliriz. Bu anlayışla hazırladığımız soru bankalarımızla ortaokula ve LGS'ye hazırlık aşamasında başarınızı daha yukarılara taşımak ve hedeflerinize ulaşmanızı sağlamak temel amacımızdır.

Kitabımızın giriş kısmında hızlı okuma teknikleri ile ilgili bir bölüme yer verdik. Burada amacımız, siz değerli öğrencilerimizin okuma becerilerinin artmasını sağlamaktır. Bu bölümdeki etkinlikleri yaparak okuma hızınızda önemli bir artış sağlayacaksınız.

Kitabımızın her bölümünde konu özetlerine yer verdik, konu özetlerini de önceki yıllarda çıkmış sorularla pekiştirip bu soruların çözüm yollarını gösterdik. Daha sonra ise sınavlarda karşılaşılabileceğiniz soru köklerini yazdık ve konunun püf noktalarını sizlerle paylaştık.

Kitabımızdaki **turuncu** renkli testler, kolay seviyedeki sorulardan oluşmaktadır. Bu testleri çözerek ilgili konunun temel becerilerini edinmiş olacaksınız.

Kitabımızdaki **mavi** renkli testler, orta seviyedeki sorulardan oluşmaktadır. Bu testlerden sonra ilgili konuya ait birçok soruyu çözebilir duruma gelmiş olacaksınız.

Kitabımızdaki **mor** renkli testler, zor seviyedeki sorulardan oluşmaktadır. Bu testleri de başarıyla bitirince ilgili konuya tüm hatlarıyla hâkim olacaksınız.

Bölüm sonlarındaki **pembe** renkteki ADS (Akıllı Değerlendirme Sınavları), MEB soruları düzeyinde ve size rehber olacak testlerdir. LGS sorularına paralel, özgün ve yeni nesil sorulardan oluşan bu testler ile sınav sorularını daha kolay analiz edebilecek ve LGS'ye gerçek anlamda hazır olacaksınız.

Kitabın hazırlanmasında emeği geçen deneyimli yazarlarımıza (Köksal Karataş, Yunus Turgut, Şuayip Hatip, Mithat Gül, Haydar Yorul, Emrullah Gündoğdu, Melih Algök, Selçuk Olgaç, Leyla Aydemir) ayrı ayrı teşekkür ederiz.

Kitabımızın sizleri hedeflerinize taşıması dileğiyle...

ALİ ÖZCAN - VEYSEL GÜL
AV YAYINLARI YAYIN KOORDİNATÖRLERİ

İÇİNDEKİLER

HIZLI OKUMA TEKNİKLERİ	7
1. BÖLÜM: PARAGRAFTA ANLAM	27
Konu Özeti ve Çıkmış Soru Çözümleri	28
Konu	32
Başlık	38
Ana Düşünce	44
Yardımcı Düşünce	56
Akıllı Değerlendirme Sınavı	68
2. BÖLÜM: PARAGRAFTA YAPI	76
Konu Özeti ve Çıkmış Soru Çözümleri	77
Paragraf Oluşturma	82
Paragrafı İkiye Bölme	94
Anlatımın Akışını Bozan Cümle	106
Akıllı Değerlendirme Sınavı	118
3. BÖLÜM: PARAGRAFTA ANLATIM	126
Konu Özeti ve Çıkmış Soru Çözümleri	127
Anlatım Biçimleri	136
Düşünceyi Geliştirme Yolları	148
Dil ve Anlatım - Hikâye Unsurları	160
Metin Karşılaştırma	166
Akıllı Değerlendirme Sınavı	172
4. BÖLÜM: GÖRSEL OKUMA VE SÖZEL YETENEK	182
Konu Özeti ve Çıkmış Soru Çözümleri	183
Görsel Okuma	192
Grafik ve Tablo Yorumlama	216
Beceri Temelli	228
Sözel Mantık ve Muhakeme	240
Akıllı Değerlendirme Sınavı	252
CEVAP ANAHTARI	269

KONULARINA GÖRE SON 8 YILIN SORU DAĞILIMI

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Konu	1	1	1	1	1	1		
Başlık								
Ana Düşünce	1			2		1	1	1
Yardımcı Düşünce	1	1		1		2	1	3
Paragraf Oluşturma			1	1	2	1		
Paragrafı İkiye Bölme								
Anlatımın Akışını Bozan Cümle	1	1	1		1		1	
Anlatım Biçimleri						1		
Düşünceyi Geliştirme Yolları						1		1
Dil ve Anlatım - Hikâye Unsurları	1			1	1	1	1	2
Metin Karşılaştırma	1				1			
Görsel Okuma		3	2		1		1	1
Grafik ve Tablo Yorumlama		1	1	2	2	3	2	2
Beceri Temelli		1	1	1			1	
Sözel Mantık ve Muhakeme	1	2	2	1	1			

PARAGRAF AVLAMA TAKTİKLERİ

1

SORU KÖKÜNDEN BAŞLAYIN!

Bir işi hangi amaçla yaptığımızı biliyorsak onu yapmak kolaylaşır. Bu yüzden önce soru kökünü okursanız beyin, paragrafı otomatik olarak anlamaya ve çözmeye yönelik okuyacaktır.

4

TÜM ŞIKLARI MUTLAKA OKUYUN!

Bütün şıkları okumadan işaretleme yapılmamalıdır.

7

METNİ OKURKEN İŞARETLEMELER YAPIN!

Bilmediğiniz kelimenin, önemli olduğunu düşündüğünüz yerin, tarihlerin, özel isimlerin altını çizin; bu işaretlemeler, beyninizde kodlama yapmanızı sağlayacaktır.

SONRA DÖNÜ!

Bu aşamaları yaptınız ve metni anlamadıysanız diğer sorulara geçin, paragrafın içinde kaybolmak size zaman kaybettirir. Zihniniz, farklı soruları gördükten sonra rahatlayacaktır; tekrar dönüş yapmak, soruyu anlamamanızı kolaylaştıracaktır.

2

ŞIKLARA GÖZ ATIN!

Paragrafı okumadan önce şıklara hızlıca göz atarsanız paragrafta size neyin anlatıldığını ve sizden ne istendiğini çok daha kolay anlayabilirsiniz. Bu, bizim zihnimizde oluşan "Paragraf hangi konudan bahsediyor?" sorusunun bulunmasını sağlayacaktır. Soru kökünü okuduktan sonra sadece göz atıyoruz şıklara.

5

SORULARI YAZARA GÖRE CEVAPLAYIN!

Metni kendinize göre değil, soruda sizden istenen şekilde çözün. Paragraftaki düşünceye katılabilirsiniz. Önemli olan, yazarın düşüncesine göre metni yorumlamaktır.

8

YILDIZLAR EN SON ÇIKAR!

Bir paragrafın ana düşüncesi genellikle son cümlededir. İstisnai durumlar olabileceğini göz ardı etmeden, paragrafın ilk cümleleri yazarın konuyu anlattığı kısım olabileceken ana düşünceyi son cümlede arayın.

3

SİZDEN İSTENENİ İYİ ANLAYIN!

Soru kökünü ve sizden isteneni mutlaka iyi anlayın. Bazen paragraf kökünde "yapılmamıştır", "değilmiştir" gibi olumsuz ifadeler yer alır. Bunlara dikkat edin. Altı çizili sözcükleri dikkatli okuyun. "Neden ben bu paragrafı okuyorum?" sorusunu bulmak ilk yapılması gerektir.

6

UZUN SORULARDAN KORKMAYIN!

Sorunun uzunluğu ile zorluğu çoğu zaman ters orantılıdır. Bir soru sayfanın tamamını kaplıyorsa o soru, muhtemelen diğerlerine göre çok daha kolaydır. Uzun sorularda genellikle olay anlatılır ve olayları akılda tutmak daha kolay olduğu için soruyu daha kolay çözersiniz.

9

PRATİK YAPIN!

Paragraf sorularını herkes çözebilir. Önemli olan, sizden istenen sürede çözmenizdir. Bu yüzden pratik kazanıp hızlıca çözmek çok önemlidir. Pratik kazanmak için ise düzenli bir şekilde soru çözmeniz gerekir. Her gün en az 20-30 paragraf sorusu çözmek, size hız katacaktır.

**“ HIZLI
OKUMA
TEKNİKLERİ ”**

HIZLI OKUMA NEDİR?

Bazı sembollerle ifade edilen basılı iletilerin dil bilgisi kurallarına bağlı kalarak duyu organları aracılığıyla algılanması ve beynimiz tarafından da anlamlandırılması işlemine okuma denir. 21. yüzyıl bilginin ve hızın çağı olduğu için okumanın da hem anlayarak hem de hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Hızlı okuma doğuştan gelen bir yetenek değildir. Herkes, hızlı okuma tekniklerini öğrenerek okuma hızını artırabilir.

Hızlı Okumanın Faydaları:

- Aynı süre içerisinde eskiye göre çok daha fazla okuyabilirsiniz.
- Zamandan tasarruf sağlayabilirsiniz.
- Etkili okuma yeteneğinin geliştirilmesi sayesinde okuduklarınızı çok daha uzun süre hafızanızda tutabilirsiniz.
- Öğrencilik ya da iş hayatınızda bir adım öne çıkabilirsiniz.
- Girdiğiniz sınavlarda daha başarılı olabilirsiniz.
- Analiz ve yorumlama becerilerinizi geliştirebilirsiniz.

Hızlı okuma, öğrenciler başta olmak üzere toplumun her kesiminden insanın başarısını yükseltecektir.

Hızlı Okumanın Tarihçesi

İkinci Dünya Savaşı sırasında İngilizler ve Almanlar arasında yaşanan yoğun bombardımanda İngiliz pilotların ve gözetleme kulesi çalışanlarının Alman uçakları ile kendi uçaklarını karıştırmaları sonucunda daha hızlı görebilme ve fark edebilme ihtiyacı hissedildi. Bu yıllarda ABD’de gözün görme hızını artırmaya yarayan bir alet geliştirildi. İngilizler, bu alet ile eğitilen pilotların düşman uçaklarını çok daha hızlı fark ettiğini keşfetti. İlerleyen yıllarda aynı eğitimle gözün sayfalar üzerinde daha hızlı hareket edebileceği ve aynı sürede çok daha fazla kelime okunabileceği anlaşıldı. Bu sayede geliştirilen teknikler neticesinde gözün saniyenin 1/100’ü hızla bir kelimeyi görüp algılayabilmesi sağlanmıştır.

Hızlı okuma yurt dışında 1950’li yıllarda başlamış, ülkemizde ise 1980’li yıllardan beri uygulanmaya devam etmektedir.

İyi Bir Okuma Nasıl Olmalıdır?

- Metin ve gözler arasındaki mesafe 35 cm civarında olmalıdır.
- Mat bir kâğıdı parlak ışıktaki, parlak bir kâğıdı ise loş ışıktaki okumak daha iyi bir okuma deneyimi sunar.
- Işığın yüzünüze değil de okuduğunuz metne gelmesine dikkat etmelisiniz.
- Ciddi yapılan her işte olduğu gibi okuma işinde de yatmamaya, oturmaya dikkat edin.
- Okurken kafanızda yorumlar yapmayı, notlar almayı, ilk kez karşılaştığınız kelime ya da kavramların altını çizmeyi unutmayın.
- Kısa aralar vererek okuduğunuz bölüm ile ilgili değerlendirmelerde bulunun.
- Okumaya başlamadan önce amacınızı belirleyin. Amacınıza uygun olarak hızınızı ayarlayın.
- Yorgun olduğunuz zamanlarda yeni bir bilgi öğrenmeye yönelik okuma yapmaktan ziyade şiir ve hikâye gibi dinlendirici metinler okuyun.

İyi ve Kötü Okuyucunun Farkları Nelerdir?

- İyi okuyucu hızlı okur, kötü okuyucu ise yavaş okur.
- İyi okuyucu okuduğu metne ve okuma amacına göre hızını ayarlar, kötü okuyucu ise her metni aynı hızda okur.
- İyi okuyucu bir bakışta olabildiğince fazla kelime görür, kötü okuyucu ise her kelimeyi ayrı ayrı görür.
- İyi okuyucu bir satırda 2-3 göz hareketi yapar, kötü okuyucu ise 8-12 göz hareketi yapar.
- İyi okuyucu yorulmadan uzun süre okuyabilir, kötü okuyucu ise çok çabuk yorulur ve motivasyonunu çok çabuk kaybeder.

Hızlı Okumayı Engelleyen Faktörler

Okuma hızımızın istediğimiz düzeyde olmamasının çeşitli sebepleri bulunmaktadır. Bu etkenler hem hızlı okumamızın önünde bir engel hem de okuduklarımızı anlamamız açısından bir sorun olmaktadır. Hızlı okumayı engelleyen başlıca etmenler şunlardır:

- **Hızlı okuduğumda okuduklarımı anlayamamam kaygısı:** Son derece yanlış bir düşüncedir çünkü hızlı okuma beyinle yapılan bir okuma olduğu için gözle yapılan okumadan çok daha iyi anlamamızı sağlar.
- **Sözcükleri tek tek okumak:** Bir metni okumadaki amacımız metnin bütününe anlayabilmektir, hiç kimse bizden okuduğumuz metinde geçen tüm kelimeleri hatırlamamızı beklemmez.
- **Sözcükleri sesli okumak:** Sesli okumak fiziksel bir işlem, gözlerle okumak ise zihinsel bir işlemdir. Bu sebeple sesli okumak daha fazla efor harcamamıza sebep olur.
- **Geri dönüşler yapmak:** Temelinde anlamama kaygısı ve öz güven eksikliği olan okuma sırasında geri dönüşler yapmak okuma hızımızı düşürür ve gereksiz zaman kaybına neden olur.
- **Gözün eğitilmemesi:** Hızlı okumanın temelinde gözlerin hızlanması vardır ve eğitilmemiş gözler hızlı okumamızın önündeki en önemli engellerden biridir.
- **Pasif okuma:** Okuduğumuz metindeki amacımızın ne olduğunu bilmemek okuma hızımızın önündeki en büyük engellerdendir. Bu sebeple okuduğumuz metinden ne öğrenmek istediğimizi öncelikle kendimize sormalıyız.
- **Sözcük dağarcığının sınırlı olması:** Günlük hayatta ya da okuduğumuz alan ile ilgili kullanılan kelimelere ne kadar çok aşina olursak okuma hızımız da o kadar fazla olur.

Okuma hızımızı geliştirmeden önce yapmamız gereken en önemli işlemlerden biri de mevcut okuma hızımızı belirlemektir. Okuma hızımızı belirlemek, hızlı okuma çalışmaları boyunca gelişimimizi takip edebilmek açısından son derece önemlidir. Okuma hızınızı ölçmek için aşağıdaki formülü kullanabilirsiniz:

$$\text{Okuma Hızı} = (\text{Toplam Sözcük Sayısı} / \text{Süre (saniye)}) \times 60$$

Okuma hızımızı nasıl ölçeceğimizi bir örnek ile şu şekilde anlatabiliriz:

Okuduğumuz metin: 450 kelime

Okuma süremiz: 2 dakika 10 saniye (130 saniye)

Okuma hızımız = (450 / 130) X 60 = 207,69 (Okuma hızımız yaklaşık dakikada 208 kelimedir.)

Bir metnin kaç kelime olduğunu öğrenmek için tek tek kelime saymak çok yorucu olabilir. Bu nedenle pratik bir yöntem olarak ilk 5 satırdaki toplam kelime sayısını buluruz ve bunu 5'e bölerek bir satırdaki ortalama kelime sayısını belirleriz. Daha sonra bir satırdaki ortalama kelime sayısı metnin satır sayısı ile çarpılarak metnin yaklaşık kaç kelime olduğu belirlenir.

Şimdi aşağıdaki metni okuyarak verilen formülü kullanıp okuma hızınızı ölçün. (Metin 180 kelimedenden oluşmaktadır.)

Bir adamcağız, kötü yoldan para kazanıp bununla kendisine bir inek alır. Neden sonra yaptıklarından pişman olur ve hiç olmazsa iyi bir şey yapmış olmak için bunu Hacı Bektaş Veli'nin dergâhına kurban olarak bağışlamak ister. O zamanlar dergâhlar aynı zamanda aşevi işlevi görüyormuş. Durumu Hacı Bektaş Veli'ye anlatır ve Hacı Bektaş Veli, helal değildir diye bu kurbanı geri çevirir. Bunun üzerine adam, Mevlevi Dergâhına gider ve aynı durumu Mevlâna'ya anlatır. Mevlâna ise bu hediyeyi kabul eder. Adam, aynı şeyi Hacı Bektaş Veli'ye de anlattığını ama onun bunu kabul etmediğini söyler. Mevlâna'ya bunun sebebini sorar. Mevlâna şöyle der: – Biz bir karga isek Hacı Bektaş Veli bir şahin gibidir, öyle her leşe konmaz o yüzden senin bu hediyeni biz kabul ederiz ama o kabul etmeyebilir. Adam, üşenmeden Hacı Bektaş Dergâhına gider ve Mevlâna'nın kurbanı kabul ettiğini söyleyip bunun sebebini bir de Hacı Bektaş Veli'ye sorar. Hacı Bektaş da şöyle der: – Bizim gönlümüz bir su birikintisi ise Mevlâna'nın gönlü okyanus gibidir; bir damlayla bizim gönlümüz kirlenebilir ama onun engin gönlü kirlenmez bundan dolayı o senin hediyeni kabul etmiştir.

Hızlı okumanın temelini göz kaslarımızı geliştirmek için yapılan egzersizler oluşturmaktadır. Aşağıdaki egzersizleri yönergelere uygun olarak yaparak göz kaslarınızın gelişmesine katkıda bulunabilirsiniz.

ETKİNLİK 1

Bu etkinlik gözün görme alanını genişletmek amacıyla yapılmaktadır. Kelimelerin altındaki noktaya odaklanılarak satırdaki kelime görülmeye çalışılır. Bu etkinliği 5 kere tekrarlayınız.

Av
●
Kap
●
Tasa
●
Masal
●
Kar at.
●
Başarılı ol.
●
Yavaşça kapat.
●
Başkalarını düşün.
●
İstediklerini mutlaka başar.
●
Her gün daha iyiye yol al.
●
Kimseye darılma asla.
●
Herkese gülümse.
●
Güzel düşün.
●
Ses yok.
●
Tarak
●
Sera
●
Ter
●
Et
●

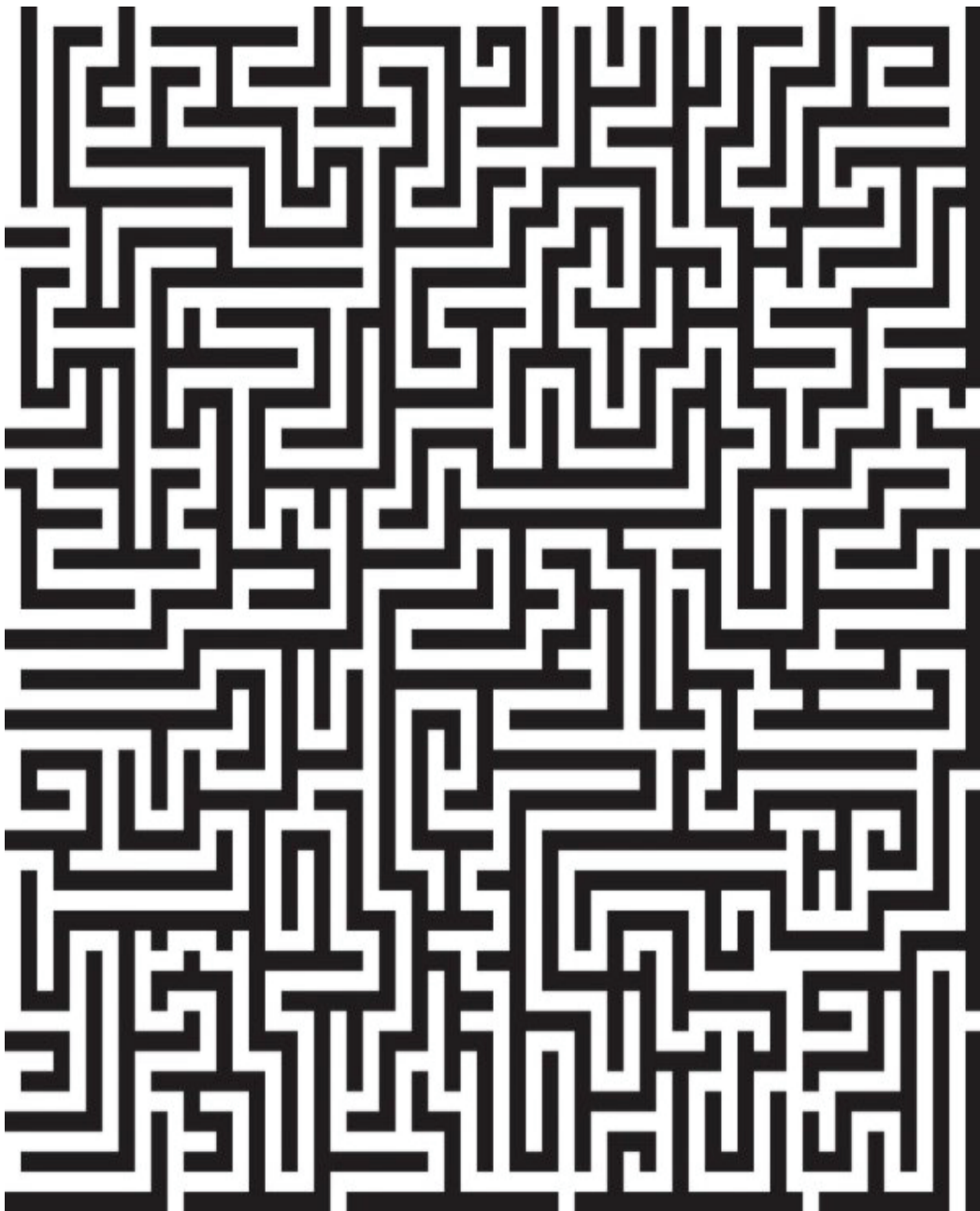
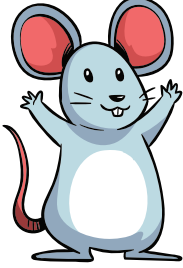
ETKİNLİK 2

Satırın başındaki ve sonundaki kelimeleri hızlı göz sıçramaları yaparak okuyunuz. Bu etkinliği günde 3 defa tekrar edebilirsiniz.

kapı	→	hayat
tepe	→	karanlık
yüksek	→	antika
statü	→	telefon
yönetici	→	pahalı
okul	→	futbol
numara	→	sandık
trafik	→	işaret
durumlar	→	durdur
güzellik	→	kapak
öğretim	→	tamam
uzak	→	başarı
Viyana	→	sorun
radyo	→	elektrik
siyah	→	pasaport
ceket	→	rahatlık
sokak	→	pencere
okurlar	→	yılında

ETKİNLİK 3

Bu egzersiz tarama kabiliyetini geliştirmek için yapılmaktadır. 45 saniye içinde labirentin sonunu görmeye çalışmak gerekmektedir.

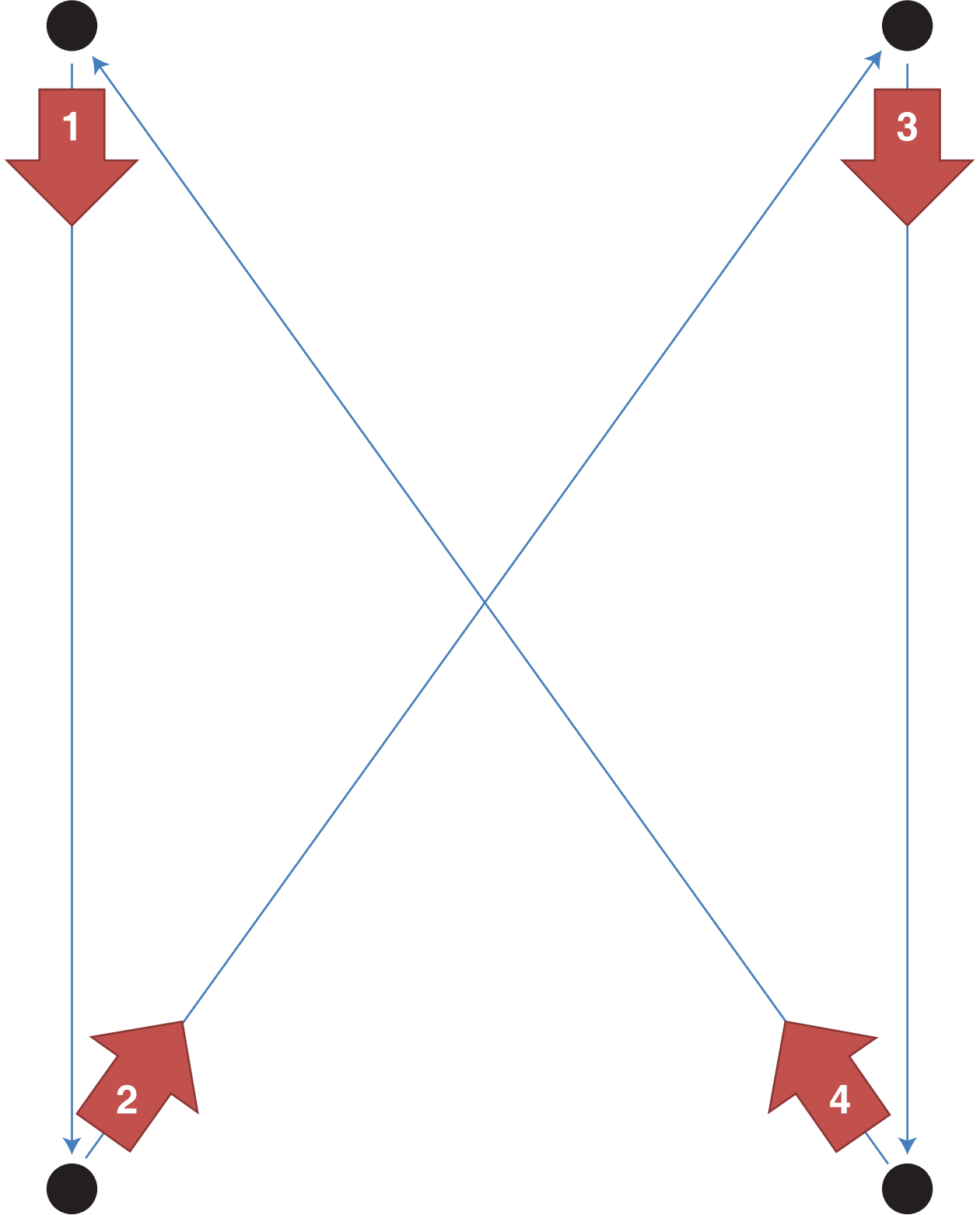
ETKİNLİK 4

Bu etkinlikte amaç ortadaki kelimeye bakarak bu kelimeyi altındaki ve üstündeki kelime ile birlikte görebilmektir. Bu etkinliği günde 3-4 defa yapabilirsiniz.

Para Kitap Okul	Statü Kişi Sınıf	Yönetici Emek Çalışmak
Vasf Direnme Dilimiz	Tarih Yapısal Halkımız	Aydınlar Başarılı Ortada
Medeniyet Sızmak Coğrafya	Millet Hastalık Dayanışma	Cumhuriyet Karşılık Yardımlaşma
Sadeleşme Öbekler Kelime	Sosyoloji Özellik Elbette	Kavram Bireyler Düşünme
Yapısal Algılayış Halkımız	Düşünce Harman Birleştiren	Küreselleşme Varlık Görev
Terim Kokulu Deyim	Hastalanmak Gurur Köken	Özellik Açıklamak Mensup

ETKİNLİK 5

Göz kaslarını geliştirmeye yönelik egzersizlerden biridir. Gözlerinizi ok yönünde hareket ettiriniz. Bu hareketi üst üste birkaç defa yapıp dinlendikten sonra birkaç set hâlinde yapabilirsiniz.

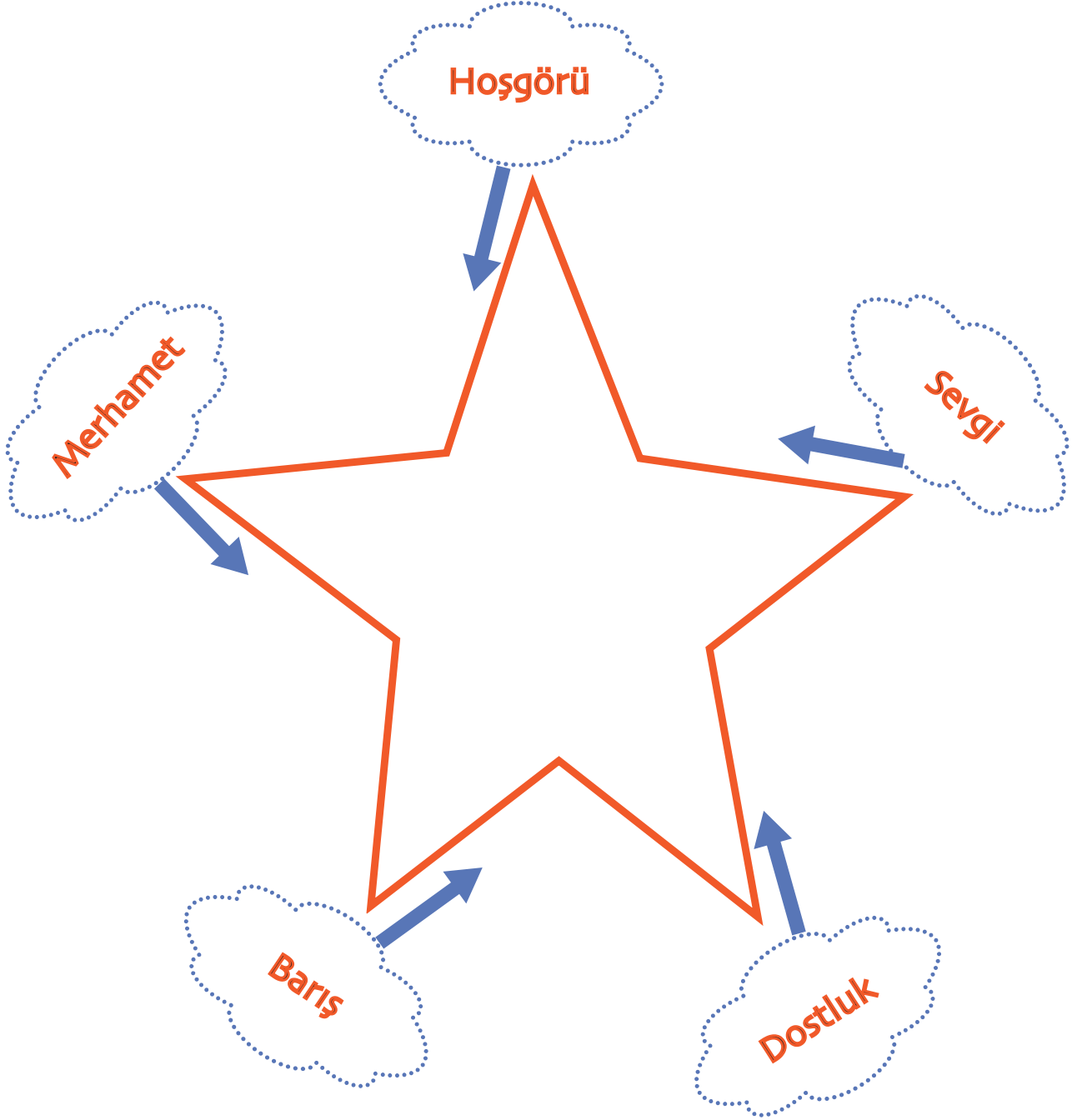
ETKİNLİK 6

İki kelimenin ortasındaki noktaya odaklanarak iki kelimeyi bir arada görmeye çalışınız. Bu etkinliği gün içerisinde 3-4 kere yapabilirsiniz.

Hesap • Düşünce	Yeni • Tartışma	Uzak • Alerji
Elektronik • Beyin	Gayrimenkul • Ekonomik	Sağlık • İhtiyaç
İletişim • Uzmanlaşmak	Emniyet • Şirket	Gelecek • Endüstri
Tercih • Program	Devlet • Aile	Öğretim • Şartlar
Kapasite • Meslek	Adaylar • Kılavuz	İnşaat • Sistem
Belde • Sektör	Turizm • Kayıtlar	Panayır • Güreş

ETKİNLİK 7

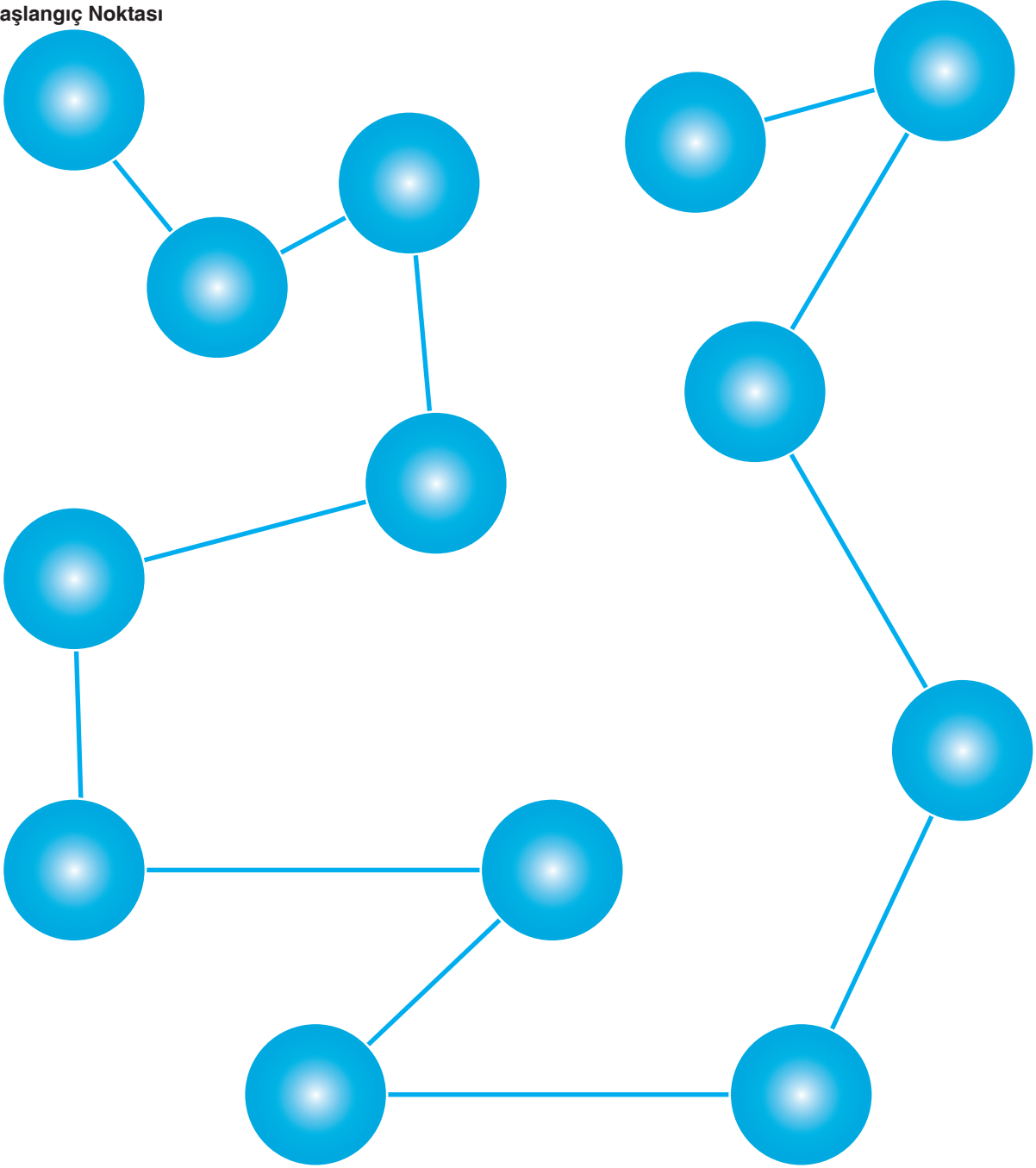
Kelimeleri okların yönüne uygun olarak gözlerinizle takip ediniz. Bu etkinliği 3-4 dakikalık süreler hâlinde birkaç set olarak yapabilirsiniz.

ETKİNLİK 8

Mavi noktaları çizgilerin yönünde takip ediniz. Her turda daha hızlı sıçramalar yapmaya çalışınız.

Başlangıç Noktası

ETKİNLİK 9

Sol taraftaki dairelerde yer alan sayıları yan taraftaki kutular içerisinde hızlı bir şekilde bulmaya çalışınız. Bu egzersizi gün içerisinde birkaç kez yapabilirsiniz.

52

beş yüz ☐

1.250

iki bin on bir ☐

8

kırk beş ☐

430

doksan dokuz ☐

2.011

yüz üç ☐

32

elli iki ☐

103

bin iki ☐

45

dört yüz otuz ☐

99

bin iki yüz elli ☐

1.002

sekiz ☐

500

otuz iki ☐